

збереженість у контрольній групі становила 90 %, тоді як в 2-й групі якій згодовували пробіотично ферментну добавку 98 %, що на 8 % більше.

Отже, за введення до раціону птиці ферментно-пробіотичної добавки знижується смертність та захворюваність, тим самим підвищується збереженість курчат-бройлерів птиці.

Важливою ланкою при вирощуванні птиці є також рівень витрачених кормів за період відгодівлі. Отриманні данні свідчать про те, що молодняком першої (контрольної) групи при одержанні за період вирощування 107,3 кг абсолютного приросту живої маси витрачено 235 кг комбікорму, тоді як птицею 2-ї дослідної групи одержано 126,3 кг приросту і відповідно спожито 245 кг або на 10 кг більше. При цьому у контрольній групі на кожен кілограм приросту живої маси було витрачено 1,97 кг комбікорму, а в другій – 1,90 кг, що на 4 % менше.

Таким чином, згодовування у складі раціону пробіотично ферментної добавки позитивно впливає на інтенсивність росту і збереженість птиці та сприяє зниженню витрат кормів на одиницю продукції.

ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ У СТРУКТУРІ ВІДТВОРЕННЯ ІНТЕНСИВНОГО СВИНАРСТВА

К.К. Бойко¹, Г.Л. Лисенко², А.І. Дидикина³, І.М. Боднарчук⁴

Державний біотехнологічний університет, Харків, Україна

¹ аспірант, konstantinbojko16@gmail.com

² к.с.-г.н., доцент, завідувачка кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва, anna.lysenko7215@btu.kharkov.ua

³ к.с.-г.н., керівник центру менеджменту якості освіти, ladyalina55@gmail.com

⁴ старший викладач кафедри технології переробки та якості продукції тваринництва, mshiteeva@ukr.net

Агропромисловий комплекс України у своїй структурі, має всі необхідні умови для розвитку конкурентоспроможного тваринництва.

Серед його галузей провідне місце займають молочне скотарство, м'ясне скотарство, свинарство та птахівництво. Вони в повній мірі можуть забезпечити вітчизняний ринок продуктами харчування і збалансувати дефіцит тваринного білка. На позитивну динаміку розвитку негативно вплинула війна, яка різко загострила проблему зменшення поголів'я худоби.

Свинарство, як одна з найшвидше розвиваючихся галузей, останніми роками, залишається пріоритетним напрямком розвитку. Особливе зацікавлення представляє промислове свинарство, як один зі шляхів програмного розвитку. Не виключаючи при цьому з основного ланцюга фермерство і індивідуальний цикл.

Вельми важливим у контексті виробничого циклу має застосування сучасних технологічних прийомів, направлених на отримання ефективного результату.

Тому, вищевикладене обумовлює актуальність даної проблеми.

Метою роботи є оцінка й аналіз технологічних прийомів у структурі відтворювального циклу в умовах інтенсивного свинарства.

Робота виконана в ПП «Світанок» Нововодолазького району, Харківської області в період 2021–2024 років. Проведено оцінку виробничої діяльності та науковий супровід усіх складових загального циклу відтворення стада. При виконанні роботи були використані загальноприйняті методи і методики досліджень. Годівля свиней здійснювалася згідно з нормами годівлі.

Загальна структура цеху відтворення включає: відділення утримання і експлуатації хряків, відділення холостих, супоросних і лактуючих свиноматок.

Хряки утримуються окремо в станках, площа якого складає 6 м². Моціон хряків здійснюється 1 раз на тиждень в приміщенні де вони утримуються. Для отримання сперми виділена окрема кімната з лабораторією. Техніка її взяття і оцінка загальноприйняті. У кнурів сперму починають брати з 8 місяців (240 днів). До року сперма береться 1 раз на тиждень, а після року 2 рази на тиждень. Для цього складається відповідний графік відбору сперми.

Для запліднення свиноматок використовують фіксовані станки, окремо для кожної голови. Контроль заплідненості здійснюють фахівці за допомогою УЗД апарату для свинарства КХ 5600. Перший контроль здійснюється на 28 день після осіменіння, другий на 55 день.

Період підсосу складає 26–27 днів, а після через 5-6 діб свиноматку починають осіменяти. Кількість опоросів на рік – 2-3. Загальний показник живонароджених поросят на свиноматку, на рік – 35 голів.

У господарстві власне відтворення стада займає 10 %. Різниця в товарному відтворенні і у власному за використанням зоотехнічних прийомів немає. Виключенням є тільки використання порід і їх поєднання.

Слід зазначити, що керівництво господарства для успішного ведення галузі використовує сучасні методи за рахунок вивчення і зв'язку з зарубіжними фірмами. Особливо це стосується заводу ремонтного молодняку для товарного виробництва та застосування дієвих технологічних і зоотехнічних прийомів.

На перспективу планується підвищити індекс у поголів'ї свиноматок, щоб отримувати 38 поросят на рік.

Отже, інтенсивне ведення галузі сприяє збільшенню продуктивності тварин, а результати досліджень і їх аналіз дозволяють говорити про позитивну динаміку розвитку свинарства.

ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ ПОРОСЯТ НА ДОРОЩУВАННІ ЗА ВПЛИВУ ЗГОДОВУВАННЯ ЛИЧИНОК КОМАХ У ВИГЛЯДІ ПРОТЕЇНОВОГО ПОРОШКУ

А.М. Безносюк

Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, Україна
аспірант, anatoliibeznosiukvin@gmail.com

Виробництво продуктів тваринництва є важливим напрямом роботи в агропромисловому комплексі. Велику увагу при цьому приділяється одержанню конкурентоспроможного м'яса, зокрема свинини. Подальшому збільшенню обсягів та підвищенню ефективності її виробництва сприяє застосування інноваційних підходів та нових технологічних рішень. Для подальшого підвищення ефективності виробництва тваринницької продукції важливо розширювати асортимент перспективних кормових засобів, використання яких сприятиме реалізації генетично обумовленого потенціалу продуктивності тварин, зниженню собівартості та підвищенню рентабельності отримання продукції.

Сучасна технологія виробництва продуктів тваринництва передбачає організацію забезпечення потреб сільськогосподарських тварин у всіх нормованих поживних речовинах, зокрема у білку. Для сільськогосподарських підприємств, що займаються тваринництвом, білкові продукти олійно-жирового виробництва містять значну кількість поживних речовин і є дуже цінними у годівлі тварин. У тваринництві макуха та шроти використовуються як джерела білка. У свинарстві є сильна залежність від соєвого шроту як джерела білка, особливо від його імпорту, що створює значні ризики для стабільності виробництва та